

No : 2022-66

Tarih : 15 Eylül 2022

Konu : Eylül 2022 İlk Yarı Mali / Vergisel Gelişmeler

VERGİ

- 2023-2025 dönemi Orta Vadeli Programı yayımlanmıştır.
  - Önceki OVP'lerle karşılaştırınca son yıllarda her ana başlık altında teknoloji, yenilikçilik, Ar-Ge ve inovatif yaklaşımların yoğunluğunun arttığını ve bu alanda yeni teşvik edici yöntem ve uygulamaların tasarlandığını görüyoruz.
  - OVP 3 yıllık bir metin olduğu için önümüzdeki yıllara da ışık tutmakta ve firmaların karar süreçlerinde yapacakları yatırım, iş modeli ve pazara ilişkin tercihleri açısından faydalı ipuçları vermektedir. Tüm firmalar ve vergi mükellefleri için öneminden dolayı öngörülen içeriği ayrıntılı olarak [paylaşmıştık](#).
  - Programın kamu maliyesine ilişkin öngörülleri ise şu şekildedir:
    - **Genel Denge:** Kamu kesimi genel dengesinin 2023 yılında GSYH'ya oran olarak yüzde 4 açık vermesi ve söz konusu açığın Program dönemi sonu itibarıyla yüzde 1,1 seviyesine gerilemesi öngörülmektedir.
    - **Harcama/GSYH:** Genel devlet toplam harcama ve gelirlerinin GSYH'ya oranlarının, 2023 yılındaki sırasıyla yüzde 34,3 ve yüzde 30,8 olan seviyelerinden Program dönemi sonunda kademeli bir azalışla yüzde 31,8 ve yüzde 30,4 seviyelerine gerilemesi beklenmektedir.
    - **Toplam Vergi Yükü:** 2023 yılında, GSYH'ya oran olarak 1,1 puan artışla yüzde 23,4'e yükselmesi beklenen toplam vergi yükünün Program döneminde yatay bir seyir izleyerek 2023 yılı seviyesini koruması beklenmektedir.
  - Programda yer alan kamu maliyesi hedefleri ve politikalarını şu şekilde özetlemek mümkündür.
    - **Harcama Politikaları**
    - Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminin ulusal düzeyde hayata geçirilmesi süreci hızlandırılacak, kamu kurumlarının ilgili tüm sistemleri arasında tam entegrasyon sağlanacaktır.
    - Kamu harcama politikasının *çok yıllık bütçeleme* yaklaşımı çerçevesinde belirlenen politika öncelikleri ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi esas olacaktır.
    - *Harcama gözden geçirmelerine* devam edilecek, harcama programlarının etkinliği artırılacak ve harcamalar kontrol altında tutulacaktır.

- Kamu hizmetleri, bütçe imkânları içinde kalınarak ayrılan kaynakların üzerinde harcama yapılmasına yol açılmadan *azami tasarruf anlayışı* içinde yerine getirilecektir.
- Enerji fiyatlarında meydana gelen yüksek artışların başta dar gelirliler olmak üzere nihai *tüketiciye yansıtılmaması* politikası sürdürülecektir.
- Kamu kaynaklarının daha etkin şekilde değerlendirilmesi ve hazine nakit rezervinin güçlendirilmesi için *Tek Hazine Kurumlar Hesabının* kapsamı genişletilecektir.
- Taşıt bazlı masraf yönetimi başta olmak üzere Kamu Filo Yönetim Sisteminin uygulama modelleri kamu idarelerine yaygınlaştırılacaktır.
- **Gelir Politikaları**
- Kamu gelir politikaları kamu harcamaları için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanması, sosyo-ekonomik kalkınma ve adaletin desteklenmesi, ekonominin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması, yurtiçi tasarruflara katkı sağlanması, fiyat istikrarının kalıcı olarak tesis edilmesi ve sürdürülmesi hedefleri doğrultusunda yürütülecektir.
- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için *vergilemede adalet, eşitlik, öngörülebilirlik ve şeffaflık* ilkeleri temelinde vergi tabanının genişletilmesi ve gönüllü uyumun artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Vergi mevzuatının güncel gereksinimleri karşılayan, anlaşılır, kolay uygulanabilir ve *sade bir yapıya* kavuşturulması hedefi çerçevesinde temel vergi kanunlarının gözden geçirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.
- Vergisel teşvikler ile istisna ve muafiyetler, etkililik ve etkinlik değerlendirmeleri yapılarak *sürekli gözden geçirilecektir*.
- *Dijital ekonominin* sağlıklı olarak kavranması ve vergilendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.
- Kamu gelirlerine yönelik *tahsilat performansı* artırılacak, vergi denetiminde risk odaklı ve uzaktan denetim sistemleri uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
- Kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye kararlılıkla devam edilecek, bu kapsamda program dönemini de kapsayan yeni eylem planı hazırlanarak uygulamaya konulacak, vergi güvenlik müesseseleri oluşturulacaktır.
- Vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi amacıyla ilgili sektör ve alanlara ilişkin *potansiyel risk unsurları* ortaya konularak önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler uygulanacaktır.
- *Kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı ücretle* mücadelede veri analizine dayalı risk odaklı denetim faaliyetleri artırılacak, prim tabanı genişletilecektir.
- Mükellef hizmetlerinin geliştirilmesi ve mükellef hizmetleri yönetiminin etkin, güncel ve hızlı bir şekilde merkezi olarak yönetilebilmesi için yeni nesil iletişim kanalları kullanılarak sürekli hizmet sunumu yapılması sağlanacaktır.

- Kamu maliyesine yönelik uygulama sonuçlarının şeffaf ve ayrıntılı bir şekilde paylaşılması çalışmalarını genişletilerek vergi istatistikleri düzenli olarak kamuoyuyla paylaşılacaktır.
  - **KİT'ler, Sosyal Güvenlik ve Diğer Başlıklar**
  - KİT'ler karlılık ve verimlilik esasıyla piyasa şartlarını da dikkate alarak makroekonomik, sektörel ve sosyal politikalar ile uyumlu şekilde faaliyetlerini sürdürecektir.
  - Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliği güçlendirilecektir.
  - Sağlık hizmetlerinin geri ödemesinde risk analizine ve hizmet sunucularının davranışlarını dikkate alan denetim modelleri geliştirilecektir.
  - Sosyal Güvenlik Kurumunun bilişim sistemleri güçlendirilecek, geri ödeme, emeklilik ve tescil işlemleriyle ilgili bilgi sistemlerinin entegrasyonu iyileştirilecek ve vatandaşların daha az belge ile etkin, hızlı ve tek elden hizmet alması için kurumlar arası veri paylaşımı artırılacaktır.
  - Devlet Malzeme Ofisi ile birlikte Sağlık Market Uygulamasının kapsamı genişletilerek ilaç ve medikal malzeme tedarik zinciri daha da güçlendirilecektir.
- OVP yayımlandıktan sonra aynı döneme ilişkin bütçe ve yatırım süreci açısından önemli iki metin daha Cumhurbaşkanı Kararı olarak yayımlanmıştır.
    - [Yatırım Programı Genelgesi](#)
    - [Bütçe Çağrısı](#)
  - Türkiye ile ABD arasında imzalanan iki önemli anlaşmanın yürürlük tarihlerini belirleyen Cumhurbaşkanı Kararları yayımlanmıştır.
    - Buna göre;
    - Ülke Bazlı Raporların Değişimine İlişkin Anlaşma **1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan hesap dönemlerine uygulanmak üzere** 24 Kasım 2021 tarihinde,
    - Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması ve eki Mutabakat Zaptı 14 Haziran 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
    - Türkiye'nin de dahil olduğu Ülke Bazlı Raporlama ve etkileri hakkında daha fazla bilgiye linkteki yazılarımızdan ulaşabilirsiniz.
      - [Türkiye'deki Yabancı Sermayeli İşletmeler Ülke Bazlı Raporlama Yapmak Zorunda mı?](#)
      - [Ülke Bazlı Raporlama \(CbCR\) Süresi Uzatılmıştır.](#)
  - Gelir İdaresi “**gerçek faydalanıcı**” tanımına açıklık getiren bir Sirküler yayımlamıştır.
    - Tüm ayrıntılara [yazımızdan](#) ulaşabilirsiniz.

- Varlık Barışına ilişkin ayrıntılı bir Rehber ve Soru Cevap yayımlanmıştır. Yurt dışı varlıkların bildiriminde %1 vergi avantajı Eylül ayı sonuna kadar yapılacak bildirimler için geçerlidir.
  - Yeni varlık barışına ilişkin tüm süreci takip ettiğimiz [yazımıza](#) ve Genel Tebliğin tüm ayrıntılarına [linkten](#) ulaşabilirsiniz.
- Yurt Dışında ve Yurt İçinde Bulunan Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Rehberi ile Varlık Barışı'na İlişkin Soru ve Cevaplar Broşürü Yayınlandı.
  - Broşüre ulaşmak için [tıklayınız](#).
- **Avukatlık asgari ücret tarifesi** fiyat artışına göre güncellenmiştir.
  - Barolar Birliği tarafından yapılan açıklamaya göre tarifede ortalama yüzde 110 artış yapılmıştır. Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde, maktu ücretlere ilişkin önceki tarifenin yayımı sonrası oluşan mali tablo dikkate alınarak, çeşitli kalemlerde %70 ile %199 arasında olmak üzere ortalama %110 oranında artış yapılmıştır.
  - Tarifede, duruşmasız işler için yapılan artışa ek olarak, duruşmalı işlerin ücretleri - Sayıştay hesap yargılamaları dışında- duruşmasız işlerin iki katı olarak belirlenmiş ve nisbi tarifede miktar ve oranlarda kayda değer artış sağlanmıştır.
  - Tarifenin nisbi ücretleri düzenleyen üçüncü kısmına yeni bir basamak eklenmiştir. Bu kapsamda yeni eklenen 100.000 TL limitli ve yüzde16 oranlı ilk basamağın yanında eskiden 40.000 TL olan yüzde 15 oranlı basamak da 100.000 TL olarak belirlenmiştir. Takip eden basamaklarda da benzer şekilde hem miktarlarda hem de oranlarda artış sağlanmıştır. Böylelikle açılan davaların büyük bir kısmını oluşturan ilk dört basamakta yer alan kalemlerde önemli miktarda artış gerçekleştirilmiştir.
- Darphane sertifikalarından elde edilecek kazançlarda stopaj oranı %0 olarak uygulanacaktır.
  - 14/9/2022 tarihli ve 6036 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Kararıyla 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararında yapılan değişiklik ile; Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından ihraç edilen Darphane sertifikalarından elde edilecek kazançlara uygulanacak tevkifat oranları %0 olarak belirlenmiştir.

SGK & İŞKUR

- Gemi adamları **günlük işe bedeli 48 TL'den 80 TL'ye** yükseltilmiştir.
  - 13 Eylül 2022 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Gemi Adamları İşe Bedeli Tespit Kurulu Kararı Yönetmelikte geçen gıda kompozisyonu esas alınarak tespit edilmekte olup 4800 kaloriye göre hesaplanmaktadır.

Tesvik & Ar-Ge

- **Yenilenebilir enerjiye** yönelik hazine taşınmazı verilmesine yönelik olarak 412 sıra numaralı Milli Emlak Genel Tebliği yayımlanmıştır.
  - Tebliğin amacı hazine taşınmazları üzerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla irtifak hakkı tesis edilmesine veya kullanma izni verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.
  - Tebliğde ayrıntılı bir şekilde yararlanmak üzere başvuruda bulunabilecekler, irtifak hakkı veya kullanma izni verilebilecek alanlar, üretim miktarı, taşınmazların belirlenmesi yöntemi, Bakanlığa gönderilecek bilgi ve belgeler, ihale bedeli ve usulü, ön izin verilmesi, irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesi, inşaat süreleri, irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar üzerinde lisanssız elektrik üretimi, maden veya jeotermal işletme ruhsatı alanlarına isabet eden Hazine taşınmazlarına ilişkin işlemler, sözleşmenin sona ermesi ve feshi ile mevcut başvurular ve devam eden işlemler düzenlenmektedir.
  - Bu Tebliğ kapsamında yenilenebilir enerji kaynağına dayalı elektrik üretim tesislerinin güç sınırı, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğine göre belirlenir. Tebliğ kapsamında irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek Hazine taşınmazları Bakanlıkça resen veya yatırımcıların talebi üzerine belirlenir.
- **Sözleşmeli Besiciliğin Desteklenmesine** İlişkin Karar 6 Eylül 2022 tarihli ve 31945 sayılı Resmî Gazete yayımlanarak yürürlüğe girdi.
  - Sözleşmeli besicilik sistemi kararı ile; besi işletmelerinin âtıl kapasitelerinin üretime kazandırılması, kırmızı et üretiminin sürdürülebilirliğinin sağlanması, güçlü tedarik zinciri oluşturulması, üreticinin girdi tedarikinin önceden planlanması ve sektör için örnek bir model teşkil ettirilmesi amaçlanmıştır.
  - Bu karara göre Et ve Süt Kurumu ile 5 yıllık sözleşme yapan yetiştiricilere karkas ağırlığı;
    - 201- 250 kg olanlara 2,5 TL/kg,
    - 251 - 300 kg olanlara 3,5 TL/kg,
    - 301 kg ve üzeri olanlara 5 TL/kg destekleme ödemesi yapılacaktır.
  - Detaylı bilgi için [tıklayınız](#).

Ticari Düzenlemeler

- Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.

- Bu yıl yürürlüğe giren Spor Kanunu kapsamında ikincil düzenlemeler yayımlanmaya devam etmektedir. Kanun'a ilişkin tüm ayrıntıları ve Bakanlığa düzenleme yetkisi verilen tüm alanları konuyla ilgili yazmış olduğumuz [yazıdan](#) takip edebilirsiniz.
- Kanuna ilişkin yapılan ön çalışmalar, çalıştay ve raporlara da bu amaçla hazırlanan [web sayfasından](#) ulaşabilirsiniz.
- Yönetmelik ile spor kulüpleri tarafından tutulacak defterlere ilişkin esaslar, konsolide finansal tablo hazırlanması, tutulacak defter türleri, kayda ilişkin usul, kayıt zamanı, hesap dönemi, defterlerin tasdik şekli ve tasdik makamı, gelir ve gider belgeleri, saklama süresi, belgelerin korunması, kaybı halinde yapılması gerekenler, işletme hesabı tablosunun hazırlanması, bilanço esasına göre raporlama yapılması, gelirlerin tahsiline ilişkin kullanılacak alındı belgelerinin türleri, bastırılması ve kontrolü, saklanması, kullanımı, buna yönelik çıkarılması gereken yetki belgesi, toplanan gelirlerin teslim edilmesi, ödeme ve tahsilatların banka aracılığıyla yapılması zorunluluğu ve eskiden beri kullanılan defter, kayıt ve belgelerin kullanımına ilişkin geçiş hükümleri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
- Spor kulüpleri, spor anonim şirketleri ve üst kuruluşların; ilgili mevzuat, tüzük ve esas sözleşmelerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıkları başta olmak üzere, idari ve mali her türlü işlem ve faaliyetleri Bakanlık tarafından denetlenir.
- Bakanlık, denetimi belirlediği liglerde faaliyette bulunan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin mali durumunu ve kâr zarar hesaplarını, yıllık dönemler hâlinde, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşuna denettirmek suretiyle de gerçekleştirebilir. Bu denetimin giderleri Bakanlık tarafından karşılanır.
- Konuyla ilgili diğer bir düzenleme de spor kulüplerinin tescili ile ilgilidir. Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği 8 Temmuz 2022 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe [girmişti](#).
- Spor kulüplerinin birleşmesi ve mal varlığı devirlerinin nasıl yapılacağına ilişkin bir Yönetmelik yayımlanmıştır.
  - 14 Eylül tarihli Resmî Gazetede yayımlanan yönetmelik ticaret şirketlerinin birleşmesi yöntemine benzer bir şekilde bir ikincil düzenlemedir.
  - Esasen Yönetmelik spor kulüplerinin birleşmesi ile faaliyet gösterdikleri spor dallarından bir veya birkaçını aktif ve pasif varlıklarıyla bir bütün olarak başka bir spor kulübüne veya spor anonim şirketine devrine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.
  - Uygulama açısından birleşme bir spor kulübünün başka bir spor kulübünü devralmasını, mal varlığının devri ise bir spor kulübünün faaliyet gösterdiği spor dallarından bir veya birkaçını aktif ve pasif varlıklarıyla bir bütün olarak başka bir spor kulübüne veya spor anonim şirketine devrini ifade etmektedir.

- Tanım olarak, spor anonim şirketi bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde 6102 sayılı Kanuna göre kurulan ve spor faaliyetinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran anonim şirketi, spor kulübü ise Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini belirtir.
- Yönetmelikte birleşme ve devir koşulları, istenecek belgeler, birleşme ve devir yapılamayacak haller ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Birleşme ve devirlerde Yönetmelikte sayılan belgelerle birlikte Bakanlığa başvurulur. Dilekçe, kararlar, sözleşme, birleşme raporu, mal varlığının devri raporu ile denetim raporu hazırlanır. Birleşme ve devir başvurusunun neye göre inceleneceği, birleşmenin ve devir işleminin tescili ve hukuki sonuçları ile sözleşmelerin şekil şartları devrin birleşmenin zamanı ile yapılan işlemlere ilişkin Bakanlığa yapılacak bildirimler düzenlenmektedir.
- **Denetim Raporu:** Birleşme işleminde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerine göre defter tutan spor kulüplerinde birleşmeye esas finansal tabloların ilgili mevzuata uygun olarak hazırlandığına ilişkin bağımsız denetim kuruluşu, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu; finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standartlarına göre tutan spor kulüplerinde ise Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanan bağımsız denetim raporu istenir.
- Buna göre spor kulüpleri, yalnızca bir başka spor kulübünü devralmak suretiyle birleşebilir.
  - **Birleşme:** Buna göre spor kulüpleri genel kurul üye tam sayısının **en az dörtte üçünün** katılacağı genel kurul toplantısında, toplantıya katılanların en az salt çoğunluğunun oyu ile alınacak kararla başka bir spor kulübü ile birleşebilir.
  - Birleşme sadece aynı ilde bulunan spor kulüpleri arasında gerçekleşebilir.
  - Spor kulüplerinin birleşmesi Bakanlık iznine tabidir.
  - **Devir:** Spor kulüplerinin faaliyet gösterdikleri spor dallarından bir veya birkaçı aktif ve pasif varlıklarıyla bir bütün olarak genel kurul üye tam sayısının en az dörtte üçünün katılacağı genel kurul toplantısında toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu ile alınacak kararla başka bir spor kulübüne veya spor anonim şirketine devredilebilir.
  - Mal varlığının devri, devrin Bakanlık tarafından ilgisine göre spor kulüpleri sicili veya spor anonim şirketleri siciline tescili ile geçerlilik kazanır
- KGK tarafından **bağımsız denetim istatistikleri** yayımlanmaya başlanmıştır.
  - Yıl bazında, denetimin türü, (KGK, özel mevzuatı veya ihtiyari) yapılan sözleşme sayısı, (denetim kuruluşu veya denetçi adına) sözleşme imzalayan denetçi/denetim kuruluşu sayısı, görüş türleri (olumlu, sınırlı, kaçınma, olumsuz) denetim sözleşmelerinin illere göre dağılımı ve bildirilen denetçi sayıları (asıl ve yedek) ile denetim saat sayısı yer almaktadır.

- Örnek olarak 2021 yılında bildirilen 17,756 sözleşmenin %74'ü KGK, %15'i özel mevzuatı uyarınca yapılırken %11'i ihtiyari olarak yapılmıştır. Sözleşmelerin %52'si İstanbul ilinde, kalan %48 ise diğer illerde yer alan firmalarla yapılmıştır. Aynı yıl içinde toplam 9.668 rapor yazılmış olup, %89'u olumlu görüş, %10'u şartlı görüş, 20 adet rapor ise görüş bildirmekten kaçınma veya olumsuz görüş olarak değerlendirilmiştir.
- Sözleşmelerde bildirilen denetim toplam saati 2 milyon saate yakın olup, 3.265 denetçi asıl olarak 3.071 denetçi ise yedek olarak bildirilmiştir.
- **Akreditasyon Kullanım Ücret ve Paylarına Dair 2022-1 sayılı Tebliğ** yayımlanmıştır.
  - Buna göre, yurt içinde faaliyet gösteren akredite kuruluşlardan;
    - Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2022 yılında elde ettikleri brüt gelirleri toplamı elli bin (50.000) Türk Lirası ve altında olanlar ile akreditasyon kapsamındaki faaliyetlerden herhangi bir gelir elde etmeyenler, gelirleri ile ilgili bildirimde bulunur, ancak akreditasyon kullanım ücret/payı ödemez.
    - Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2022 yılı içinde elde ettikleri brüt gelirlerinin toplamı elli bin (50.000) Türk Lirasının üzerinde olanlar, brüt gelirlerinin toplamı üzerinden binde altı (%0,6) oranında hesaplanacak ücret/payı, izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar Türk Akreditasyon Kurumunun bildireceği banka hesap numaralarına öderler.
  - Yurt dışında faaliyet gösteren akredite kuruluşlar ise, akreditasyon kullanımı ile ilgili herhangi bir bildirimde bulunmaz ve kullanım ücret/payı ödemez.
  - Yurt içinde faaliyet gösteren kuruluşların kullanım ücret/payı ile ilgili bildirim yapmaması ya da hesaplanan ücret ve payı süresi içerisinde Türk Akreditasyon Kurumu hesaplarına yatırmaması halinde, kuruluş hakkında hem yasal takip işlemi hem de akreditasyonun askıya alınması işlemi başlatılır.
  - Yurt içinde faaliyet gösteren akredite kuruluşların söz konusu bildirimlerini ispat eden mali belgeleri, serbest muhasebeci mali müşavirler veya **yeminli mali müşavirler** ya da 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 inci maddesinde sayılan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe yetkilileri tarafından imzalanıp onaylanır. İmzalı onaylı örneği e-türkak kurumsal hizmet portalına yüklenir ve ihtiyaç duyulması halinde TÜRKAK'a gönderilmek üzere saklanır.

Finans & Para

BDDK tarafından tüzel kişilerin uzaktan müşteri edinimi yoluyla müşteri olabilmesini ve dijital bankaların da tüzel kişi müşteri edinimini sağlamak amacıyla "**Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı**" hazırlanmıştır. Yönetmelik taslağına göre;

- Kişi: Uzaktan kimlik tespiti yapılacak gerçek kişiyi, gerçek kişi taciri veya tüzel kişinin temsilcisini ya da temsilcilerini,
Sicil Gazetesi: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
Ticaret Sicili Yönetmeliği: 27/1/2013 tarihli ve 28541 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Sicili Yönetmeliğini, Tüzel kişi: 14/2/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda düzenlenen ticaret şirketlerini ifade eder.
- Uzaktan kimlik tespiti sürecinde görüntülü görüşme başlamadan önce kişinin başvurusu uzaktan kimlik tespiti sürecinin işletildiği banka uygulaması üzerinden elektronik ortamda doldurulan bir form ile alınır, alınan veriler kullanılarak kişi ve tüzel kişi hakkında risk değerlendirmesi gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sonucunda gerekiyorsa görüntülü görüşme başlatılmadan süreç sonlandırılır.
- Tüzel kişinin kimliğinin tespit edilmesini teminen; kişinin, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesi uyarınca kimlik tespiti yapılır ve tüzel kişiyi temsile yetkili olduğu doğrulanır. Tüzel kişiyi temsile yetkili birden fazla kişinin bulunması durumunda bu doğrulamanın aynı anda yapılması aranmaz.
- Kişinin temsil yetkisi, kişiden alınan bilgilerin bankanın erişimine açık olan MERSİS, Sicil Gazetesi gibi kamu kurum ve kuruluşlarına ait veri tabanlarından sorgulama yapılarak edinilen bilgiler ile eşleştirilmesi suretiyle doğrulanır.
- Müşteri temsilcisi, kişi tarafından sunulan ve kişinin tüzel kişiyi temsile yetkili olduğunu gösteren imza sirkülerinin üzerindeki bilgileri gösteren fotoğraflar ve/veya ekran görüntüleri oluşturabilir. İmza sirkülerinden alınan imza örneği, kişinin kimlik belgesinde bulunan imza örneği ile karşılaştırılır. Ayrıca, imza sirkülerinin mevcudiyeti, üzerindeki tarih ve yevmiye numarasının Türkiye Noterler Birliğinin veri tabanı üzerinden sorgulanmak suretiyle teyit edilir.
- Bu Yönetmelikte müşteri temsilcisinin yapacağı ifade edilen işlemlerin yapay zekâ temelli yöntemler ile yapılabilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.
- Taslak Yönetmeliğe ulaşmak için [linke](#) tıklayınız.

Dış Ticaret

- Dahilde işleme mevzuatında birtakım değişiklikler yapılmıştır.
  - 6030 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2005 tarihli Ana Kararnamede bazı tanımlar ile Dahilde İşleme Rejimi Değerlendirme Kurulunun yapısıyla ilgili düzenlemeler yapılmış, dahilde işleme tedbirlerine uyulmamasının sonuçları yeniden düzenlenmiş ve belge kapsamında işlem görmüş ürün bünyesinde kullanılan ithal eşyasına ilişkin hak ve yükümlülüklerin devri maddesi eklenmiştir.
  - Ayrıca eklenen yeni bir fıkra ile müteselsil sorumluluk düzenlemesi getirilmiştir. Buna göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Bakanlıkça yapılan inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda, gümrük beyannamesi ve eki belgelerin sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının yahut ithalata aracılık eden temsilcinin eşyayı belge/izin sahibine teslim etmediğinin ve/veya ithal edilen eşyadan farklı bir eşyayı teslim ettiğinin tespiti halinde; ithalata aracılık eden temsilci, beyanname konusu eşyanın

ithalatı esnasında alınmayan vergiden belge/izin sahibi firma ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

- Kararda yapılan değişikliklere paralel bir şekilde 2006/12 numaralı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğinde de düzenlemeler yapılmış ve dahilde işleme izni almak için gerekli bilgi ve belgeleri içeren Ek-1 revize edilmiştir.
- İhracı kayda bağlı mallar listesine “domates konservesi ve salça” eklenmiştir.
  - 2022/7 sayılı Tebliğle 60. Sıra olarak eklenen bu ürünler Tebliğ gereğince ön izinle ihraç edilebilecektir.
  - 2006’da çıkan ilk Tebliğde bugüne kadar 26 kez değişiklik yapılmış olup bir kısmı kaldırılmış olmakla birlikte 60 tür ürünün ihracı kayda tabi tutulmaktadır.
- Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı güncellenmiştir.
  - 15 Eylül 2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6038 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile uygulama yeniden düzenlenmiş ve 2013/4284 sayılı Karar yürürlükten kaldırılmıştır.
  - Bu Karar ile teknik düzenlemesine uygun veya güvenli olmayan ürünlerin ihracat ve ithalatına dair usul ve esaslar belirlenmektedir. Kararda, güvenli ürün, standart, ciddi risk taşıyan ürün, ticari kalite, uygunsuzluk ve uluslararası gözetim şirketi tanımlanmakta, Ticaret Bakanlığına verilen yetkiler düzenlenmekte, bu alanda yapılacak dış ticaret denetimi, ithalat denetimi, piyasa gözetimi, firmaların sorumlulukları, Avrupa Birliği ile olan serbest dolaşım, bildirilmesi zorunlu durumlar, alınacak önlemler ve uygulanacak yaptırımlar ayrıntılı bir şekilde düzenlenmektedir.

Diğer Mevzuat

- Kamu ihale mevzuatına ilişkin **Taslak düzenlemeler** kamuoyuna sunulmuştur.
  - 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesinde Kamu İhale Kurumunun bu Kanuna ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirme yetkisi kapsamında mal alımı ihalelerinde elektronik eksiltmeye yeniden işlerlik kazandırılması, elektronik ihalelerde belgelerde bulunan bilgi eksikliklerinin tamamlanmasına ilişkin uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi, banka referans mektubunun yeterli kriterleri arasından kaldırılması gibi hususlarda ilgili İhale Uygulama Yönetmelikleri ve Kamu İhale Genel Tebliğinde değişiklik yapılmasına dair mevzuat taslakları hazırlanmıştır.
  - Kamu İhale Kurumu tarafından hazırlanan Yönetmelik ve Genel Tebliğlerde öngörülen bu düzenlemeler toplanacak görüş ve öneriler sonrasında Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girecektir.
  - Bu çerçevede, hazırlanan taslak düzenlemeler ile aşağıdaki hususlar düzenlenmektedir.

- **Elektronik Eksiltme Uygulaması:** Uygulama Yönetmeliklerinin ilgili maddeleri uyarınca, açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleri ile yapılan ve Kanunun 38 inci maddesinde öngörülen açıklama istenmeksizin sonuçlandırılan ihalelerde, fiyat veya fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurlar üzerinden, sayılan usuller ile yapılan diğer ihalelerde ise yalnızca fiyat dışı unsurlar üzerinden elektronik eksiltme yapılabilmektedir.
  - Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından, 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin Kuruma aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaksızın ihalenin en düşük teklif üzerinde bırakılmasına yönelik düzenleme yapma yetkisi vermediğine ve İhale Uygulama Yönetmeliklerinin ilgili düzenlemelerinin iptaline karar verilmiştir.
  - Anılan karar neticesinde, elektronik eksiltme sadece fiyat dışı unsur öngörülen ihalelerde uygulanabilir hale gelmiştir. Bu durum da elektronik eksiltmenin uygulanabilirliğini olumsuz etkilemiştir.
  - Söz konusu duruma ilişkin idarelerden gelen talepler de göz önünde bulundurulduğunda, elektronik eksiltmenin en çok kullanıldığı mal alımı ihalelerinde e-eksiltmeye yeniden işlerlik kazandırmak için düzenleme yapılması öngörülmektedir.
  - Elektronik ihalelerde, tekliflerin değerlendirilmesi sürecinde yeterlik bilgileri tablosunda EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin sunulan tevsik edici belgelerdeki bilgi eksikliklerinin tamamlanması hususunda uygulamada yaşanan tereddütleri gidermek adına, beyan edilen bilgi ve belgelerde bulunan bilgi eksikliklerinin belgelerin geçerliğine ilişkin asli unsurların taşınması kaydıyla Kanunun 37'nci maddesi kapsamında tamamlatabileceği hususuna yönelik düzenleme yapılmaktadır.
- **Banka Referans Mektubu İstenmesi:** Banka referans mektubuna ilişkin olarak mevcut durumda;
- Mal alımı ihalelerinde; belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihaleler hariç, yaklaşık maliyeti eşik değerin altında olan ihalelerde banka referans mektubu istenememekte, yaklaşık maliyeti eşik değere eşit ve üzerinde olan ihalelerde bu durum idarelerin takdirine bırakılmaktadır.

- Hizmet alımı ihalelerinde; yaklaşık maliyeti eşik değere eşit veya eşik değerin üzerinde olan ihalelerde ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgelerin istenmesi zorunlu olmakla birlikte, bu ihalelerde banka referans mektubunun istenmesi idarelerin takdirine bırakılmaktadır.
  - Yapım işi ihalelerinde; yaklaşık maliyeti eşik değerin onda birine kadar olan ihalelerde ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler istenmemekte, onda birinden eşik değerin yarısına kadar olan ihalelerde bu belgelerin istenmesi idarelerin takdirine bırakılmakta, yarısına eşit ve bu değerin üzerinde olan ihaleler ile belli istekliler arasında ihale usulüyle yapılan ihalelerde ise söz konusu belgelerin istenmesi zorunlu tutulmaktadır. Ancak, ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgelerin istendiği işlerin ihalelerinde, banka referans mektubunun istenmesi yine idarelerin takdirine bırakılmaktadır.
  - Banka referans mektubu hem fiziki olarak sunulabilmekte hem de mektuba ilişkin bilgiler Kurumla “EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İş birliği Yapılmasına Dair Protokol” imzalamış olan bankalardan temin edilebilmektedir. Kurumsal Gelişim ve Araştırma Dairesi Başkanlığından gelen veriler doğrultusunda 2021 yılında toplam 2.421 ihalede banka referans mektubunun yeterlik kriteri olarak istendiği (toplam ihale sayısının %3’ü oranında) görülmektedir.
  - Bu çerçevede, banka referans mektubunun yeterlik kriterleri arasından kaldırılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.
- Yükseköğretim **Özel Barınma Hizmetleri Yönetmeliği** yenilenmiştir.
    - Yönetmeliğin amacı yükseköğretim öğrencilerine barınma hizmeti sunmak amacıyla gerçek veya tüzel kişiler tarafından özel barınma kurumu açılmasına, işletilmesine ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
    - 9 Eylül tarihinde yayımlanan Yönetmelik 21 Temmuz 2020 tarihli Yönetmeliği tamamen yürürlükten kaldırmıştır. Yönetmelikte barınma hizmetinin içeriği ve asgari standartlar, tutulacak defterler, kuruluş izni, disiplin işlemleri gibi düzenlemeler yanında sunulacak hizmet karşılığında alınacak ücretler, yapılacak zam oranları, depozito alınması ve ücret iadesi şartları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
    - Konu, özellikle vergisel anlamda yasal kuruluş izni, uygulanacak KDV oranı, eğitim hizmetlerinde uygulanan istisna, bu kurumların mali yükümlülükleri, yapılan harcamaların gerçek kişilerin gelir vergisi beyannamesi açısından durumu, tutulacak defter ve belgeler anlamında önemlidir. Daha fazla bilgi için bize ulaşabilirsiniz.

- **e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda** değişiklik yapılmıştır.
  - Yapılan değişiklikle, e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunun, “**13 E-İrsaliye Düzenlenme Süresi**” başlıklı bölümüne 7/9/2022 ila 31/3/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) uygulanmak üzere bir fıkra eklenmiştir.
  - Eklenen fıkra şu şekildedir;
    - 7/9/2022 ila 31/3/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) e-İrsaliye uygulamasından yararlanma yöntemine bağlı olarak aşığıda açıklanan koşullara uygun olarak e-İrsaliye düzenlenmesi söz konusu olabilecektir.
    - e-İrsaliye uygulamasını GİB Portal Yöntemi veya Doğrudan Entegrasyon Yöntemi ile kullanan mükellefler tarafından düzenlenen e-İrsaliyenin, “**1000-Zarf Kuyruęa Eklendi**” veya “**1100-Zarf İşleniyor**” durum kodlarını alması halinde de fiili sevkiyat başlatılabilir. Ancak, ilgili birimlerce talep edildiği takdirde sevkiyata ilişkin tevsik yükümlülüğü e-İrsaliyeyi düzenleyene aittir.
    - e-İrsaliye uygulamasından özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla yararlanılması halinde ise e-İrsaliyenin, malın fiili sevk zamanından önce Başkanlık sistemlerine iletilmek üzere özel entegratör kuruluşların bilgi sistemlerine iletilmesi fiili sevkiyatın başlatılması açısından yeterlidir. Ancak bu kapsamda düzenlenen e-İrsaliyenin şema, şematron ve imza kontrollerinin özel entegratörler tarafından eksiksiz bir şekilde yapılmış olması gerekmektedir.
  - Detaylı bilgi için [tıklayınız](#).
  - e-İrsaliye Uygulama Kılavuzu (V 1.2) ulaşmak için [tıklayınız](#).

Bu bülten ile ilgili sorularınız için danışmanlarımızla iletişime geçebilirsiniz. Bir sonraki 15 günlük bültenimizde tekrar önemli konuları sizler için özetleyeceğiz.

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy